

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ 11 Δεκεμβρίου 2016

Τα βουνά ως κιβωτοί φύσης και πολιτισμού

Σήμερα, 11^η Δεκεμβρίου, η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης (ΕΕΠΦ) γιορτάζει τη Διεθνή Ημέρα Βουνών, μία ημέρα που θεσπίστηκε από τα Ηνωμένα Έθνη το 2003.

Η ΕΕΠΦ, η παλιότερη περιβαλλοντική οργάνωση πανελλαδικής εμβέλειας, ιδρύθηκε το 1951 με τα περισσότερα ιδρυτικά της μέλη να προέρχονται από τον Ελληνικό Ορειβατικό Σύνδεσμο. Έκτοτε, η ΕΕΠΦ έχει δώσει μεγάλο βάρος και στην ανάδειξη και στην έμπρακτη προστασία της ορεινής φύσης της Ελλάδας.

Η φετινή Ημέρα Βουνών είναι αφιερωμένη από τα Ηνωμένα Έθνη στις πολιτιστικές αξίες των βουνών. Και πράγματι, οι ορεινοί όγκοι είναι κιβωτοί και φύσης και πολιτισμού. Ξεχωρίζουν για την πλούσια βιοποικιλότητα και προσφέρουν στον άνθρωπο πολύτιμους φυσικούς πόρους, συχνά όμως έχουν ταυτόχρονα ιδιαίτερη πνευματική ή θρησκευτική σημασία, ενώ προσέφεραν καταφύγιο σε δύσκολους καιρούς και συνέβαλαν στην διαμόρφωση κοινοτήτων και πολιτισμών με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Στις μέρες μας, παρέχουν ακόμα τη δυνατότητα για ορεινή αναψυχή, αθλητισμό, φυσιολατρία και ψυχική ηρεμία για τον σύγχρονο άνθρωπο.

Η Ελλάδα είναι η 5^η ορεινότερη χώρα της Ευρώπης και τα βουνά της είναι ιδιαίτερα πλούσια σε φυσικές και πολιτιστικές αξίες. Κάποια έχουν παγκόσμια ακτινοβολία, όπως ο Όλυμπος, ο Παρνασσός και ο Άθως. Άλλα είναι λιγότερα γνωστά, έχουν όμως υπάρξει πρωταγωνιστές της παλιάς ή νεότερης ιστορίας και είναι πολύτιμα για το βιοπορισμό των γύρω τους κοινοτήτων.

Η **Οίτη** και το **Καλλίδρομο** στην Στερεά Ελλάδα είναι δύο τέτοια βουνά. Εκτός από τη σημαντική χλωρίδα και πανίδα που φιλοξενούν, είναι συνδεδεμένα και με τη μυθολογία (στην Οίτη σύμφωνα με τη μυθολογία πέθανε ο Ηρακλής) και με ιστορικά γεγονότα (μάχη Θερμοπυλών, ανατίναξη γέφυρας Γοργοποτάμου).

Η ΕΕΠΦ υλοποιεί, εδώ και 4 χρόνια, ένα μεγάλο έργο LIFE στα δύο αυτά βουνά. Το έργο LIFE11 NAT GR/1014, με τίτλο «Διατήρηση Δασών και Δασικών Ανοιγμάτων Προτεραιότητας στον Εθνικό Δρυμό Οίτης και στο Όρος Καλλίδρομο της Στερεάς Ελλάδας» και ακρωνύμιο **ForOpenForests**, στοχεύει στην εφαρμογή διαχειριστικών πρακτικών που θα συμβάλουν στη διατήρηση της βιοποικιλότητας που επηρεάζεται αρνητικά από την επέκταση των δασών.

Αντικείμενα των δράσεων του έργου ForOpenForests είναι οι **οικότοποι προτεραιότητας και τα σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας**, όπως:

- δάση με μαλόκεδρα (βουνοκυπάρισσα)
- ορεινά λιβάδια και ορεινές εποχικές λίμνες με σπάνια είδη χλωρίδας
- η Βερονίκη της Οίτης – σπανιότατο ενδημικό αγριολούλουδο
- η απειλούμενη Καφέ Αρκούδα που τα τελευταία έτη έχει κάνει την επανεμφάνισή της στην Οίτη με σποραδικές παρατηρήσεις

- πέντε σημαντικά είδη πουλιών: ο πολύ σπάνιος Αιγωλιός (είδος νυκτόβιου αρπακτικού), τρία είδη δρυοκολάπτη και η Πετροπέρδικα

Το έργο ForOpenForests έχει ήδη προσφέρει σημαντική επιστημονική γνώση για τα είδη της περιοχής: Εντόπισε οικοτόπους προτεραιότητας σε νέες θέσεις. Μελέτησε τη Βερονίκη της Οίτης, η οποία βρίσκεται από όλο τον κόσμο μόνο σε λίγα τετραγωνικά μέτρα γης στην Οίτη. Επιβεβαίωσε την παρουσία της αρκούδας στο νοτιότερο σημείο εξάπλωσής της σε Ελλάδα και Ευρώπη, και του σπάνιου Αιγωλιού ο οποίος έχει ελάχιστες καταγραφές στην Ελλάδα. Παράλληλα σχεδιάζει και δημιουργεί υποδομές για την ενημέρωση, πληροφόρηση και διαχείριση των επισκεπτών σε Οίτη και Καλλίδρομο, και υποστηρίζει τους τοπικούς παραγωγούς (κτηνοτρόφους, μελισσοκόμους).

Σήμερα, τείνουμε να ξεχνάμε ότι τα βουνά είναι σημαντικές νησίδες βιοποικιλότητας που έχουν περισώσει σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας αλλά και έχουν κατά καιρούς θρέψει και προστατέψει και τους ανθρώπους. Το έργο LIFE ForOpenForests της Οίτης και του Καλλίδρομου είναι μια μικρή προσπάθεια για την προστασία και την ανάδειξη αυτής της κληρονομιάς.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Χρήστος Γεωργιάδης
Συντονιστής ForOpenForests
Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης
Νίκης 20, 105 57 Αθήνα
Τηλ.: 693-7214888, 210-3224944
email: info@eepf.gr
URL: www.eepf.gr, www.foropenforests.org

Σημειώσεις για τους συντάκτες:

1. Η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης είναι η παλιότερη περιβαλλοντική Μη Κυβερνητική Οργάνωση πανελλαδικής εμβέλειας. Ιδρύθηκε το 1951 από προσωπικότητες των Γραμμάτων και Επιστημών και έκτοτε εργάζεται αδιάλειπτα για την προστασία της φύσης στην Ελλάδα. Η ΕΕΠΦ έχει ευρύ φάσμα δράσεων, όπως: προγράμματα διατήρησης και προστασίας της φύσης, περιβαλλοντική εκπαίδευση, αειφορική διαχείριση ακτών και ξενοδοχείων με τα Προγράμματα «Γαλάζια Σημαία» και «Green Key», ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού. Περισσότερα στο: www.eepf.gr.
2. Το Πρόγραμμα LIFE είναι το χρηματοδοτικό εργαλείο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την υποστήριξη έργων προστασίας της φύσης και του περιβάλλοντος και για την εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Το έργο LIFE ForOpenForests με κωδικό LIFE 11 NAT/GR/1014 έχει ως αντικείμενα:
 - Πέντε οικοτόπους προτεραιότητας του παραρτήματος I της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τους Οικοτόπους, και συγκεκριμένα: δάση μαύρης πεύκης *Pinus nigra* (κωδικός 9530*), δάση μαλόκεδρου *Juniperus foetidissima* (9560*), ορεινοί λειμώνες (6210* και 6230*) και εποχικά λιμνία (3170*).

- Δύο είδη προτεραιότητας του παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ: την ενδημική Βερονίκη της Οίτης *Veronica oetaea**, η οποία χαρακτηρίζεται ως Κρισίμως Κινδυνεύον είδος, και την Καφέ Αρκούδα *Ursus arctos**.

- Πέντε είδη προτεραιότητας του παραρτήματος I της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ για τα Πουλιά: το νυκτόβιο αρπακτικό Αιγωλιός *Aegolius funereus*, τρεις δρυοκολάπτες (*Dryocopus martius*, *Dendrocopus leucotos* και *Picus canus*) και την Πετροπέρδικα *Alectoris graeca*.

4. Το έργο LIFE ForOpenForests υλοποιείται από την Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης (συντονιστής δικαιούχος), σε συνεργασία με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, τον Ελληνικό Γεωργικό Οργανισμό "ΔΗΜΗΤΡΑ", και τον Αρκτούρο (συμπράττοντες δικαιούχοι). Υποστηρίζεται από το ΥΠΕΚΑ (Γ.Γ. Δασών, Διεύθυνση Αισθητικών Δασών και Θήρας, Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος), τον Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Δρυμού Οίτης, τον Δήμο Λαμιέων, και τους Φίλους του Όρου Καλλιδρόμου.
5. Το έργο LIFE ForOpenForests χρηματοδοτείται κατά 75% από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (πρόγραμμα LIFE+), και συγχρηματοδοτείται από τους δικαιούχους και με συνεισφορά του Δήμου Μώλου-Αγίου Κωνσταντίνου και του Πράσινου Ταμείου.